కాకులు అరుస్తున్నాయి

ఇంటి ముందు కాకులు గోలగా అరుస్తున్నాయి. గుంపుగా చేరి ఏవో రహస్యాలు చెప్పుకొంటున్నట్లు ముక్కుకు ముక్కు అనించి మరీ అరుస్తున్నాయి. కాకి భాష మనుష్యులకు అర్థంకాదని కాబోలు పెద్దగా చెప్పుకొంటున్నాయేమో. ఇంటిముందు వరండాలో పిల్లలకు ట్యూషను చెబుతున్న రాజారావుకు విసుగ్గా ఉంది. కాకిగోల అనుకున్నాడు. వెళ్తాయేమోనని పాఠం ఆపి ఒక అయిదు నిమిషాలు చూసాడు. కాని వాటిధ్యాస వాటిది. ఏమాత్రం ఖాతరు చేయకుండా కావుకావుమని అరుస్తూనే ఉన్నాయి. రాజారావు విద్యార్థులవైపు దృష్టిసారించాడు. దాని భావం అర్థం అయినట్లుగా ఒక విద్యార్థి వెళ్ళి కాకుల్ని దూరంగా తరిమాడు. అవి ఎగిరి పోయాయి.

"సార్! ఇలా కాకులరిస్తే ఏదో అరిష్టం జరుగుందట. మా అమ్మమ్మ చెప్పింది" కాకుల్ని తరిమి వచ్చిన విద్యార్థి వినయంగా చెప్పాడు, రాజారావు దగ్గర కొచ్చి.

"ఏడిసావ్. వెళ్ళి కూర్చో"

ఆ కుర్రవాడు ముఖం చిన్నబుచ్చుకొని వెళ్ళాడు. రాజారావు పుస్తకం తెరిచి పాఠం చెప్పబోతుండగా పరుగెత్తుకు వచ్చాడు మురళి. వాడికి పదేళ్ళ వయసుంటుంది. మనిషెందుకో వణుకుతున్నాడు

"మావయ్యా! మావయ్యా ప్రమాదం జరిగింది. మా అమ్మ బావిలో పడింది" అరుర్దాగా చెప్పాడు.

రాజారావు గుండె ఒక్కసారి ఆగి కొట్టుకోసాగింది "అయితే.... అయితే" అని మాత్రమే అనగలిగాడు. ఇంకేం మాట్లాడలేకపోయాడు.

"పక్కింటి నాగబూషణం అన్నయ్య వాళ్ళు బావిలో దూకి అమ్మని తీసారు. ఇప్పుడు బయట మంచంమీద పడుకోబెట్టి నీళ్ళు కక్కిస్తున్నారు".

దాంతో రాజారావుకు కొంత ధైర్యం వచ్చింది. "ఇప్పుడేం ప్రమాదంలేదు కదా" అని అడిగాడు.

"మరేం ఫరవాలేదంటున్నారంతా. డాక్టరుకోసం అన్నయ్య వెళ్లాడు. మీకు చెప్పమని నన్ను పంపాడు" ఆయాసం తీర్చుకుంటున్నాడు మురళి.

రాజారావు వెంటనే పిల్లల్ని ఆ రోజుకు వెళ్ళమని చెప్పి, ఇంట్లోకి వెళ్ళి భార్యకు విషయమంతా చెప్పాడు. ఆమె చేతిలోని పని కూతుర్లకు ఒప్పజెప్పి హడావుడిగా బయలుదేరింది. ఇద్దరు దంపతులూ మురళిని వెంటబెట్టుకొని వాళ్ళింటికి బయలుదేరారు.

రాజారావు మనసంతా ఆలోచనలతో నిండిపోయింది. వసుంధర బావిలో ఎలా పడుంటుంది! నీళ్ళు తోడుతూ తాడు జారిపడిందా. తాడు జారితే చేద బావిలో పడాలి గాని ఆమె ఎందుకు పడుతుంది. లేక గట్టుమీద ఎక్కి బాదంఆకులో మరేవయినా కోస్తుంటే కాలుజారిపడిందా? ఆలోచనలు తెగడంలేదు ఈ సందేహాలతో.

ఆమెకు తాము బంధువులు కాకపోయినా ఆమె భర్త సత్యనారాయణ తన తోటి టీచరు. సహృదయుడు. అతని పత్నిగా వచ్చిన నాటినుండి వసుంధరను కూడా తన చెల్లెలుగా స్వీకరించాడు రాజారావు. తన వయసును గౌరవించో లేక స్నేహానికి విలువనిచ్చో తన సలహా లేందే ముందుకు కదలరు. తనూ అంతే. తన కుటుంబ విషయాల్లోనూ వాళ్ల జోక్యం చేసుకొంటూంటారు. అందుకే ఏ ఇబ్బంది వచ్చినా ఒకరికొకరు దిక్కు.

రాజారావు దంపతులు ఇంటికొచ్చే సరికి ఇంటిముందు జనం పల్చగా ఉన్నారు. ఇంతలో డాక్టరు వచ్చాడు. ఒక ఇంజక్షనిచ్చి, ఏవో కొన్ని టాబ్లెట్లు వ్రాసిచ్చాడు. ఆమెకు బాగా గాలి తగలాలని, విశ్రాంతిని మించిన వైద్యం లేదని, భయపడవద్దని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

రాజారావు భార్య అక్కడే ఆ రోజంతా ఉండిపోవాలనుకొని పిల్లల్ని స్కూలుకు వెళ్ళమంది. రాజారావుకూడా ఆ రోజుకు సెలవు పెట్టాడు. సత్యనారాయణ ఏదో ఊరికి పోవాలని రెండురోజులు సెలవు పెట్టాడు. అతనుంటే ఈ దుర్ఘటన జరిగేదికాదేమో అనుకొన్నాడు రాజారావు.

వసుంధర తేరుకొన్న తరువాత అడిగాడు. "అమ్మా ఒంట్లో ఎలాఉంది. సత్యనారాయణ ఊరునించి ఇంకా రాలేదా?"

ఆమె గుండెల్లోంచి దుఃఖం ఒక్కసారిగా పెల్లుబికింది. చేతుల్లో ముఖం దాచుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. రాజారావుకు పరిస్థితి ఏమీ అర్థంకాలేదు. "సత్యనారాయణ కేమయింది!" అడిగాడు ఆదుర్దాగా.

"ఆయనకేం జరగలేదు. జరిగిన అన్యాయం నాకే" కళ్ళు తుడుచుకొంటూ అంది.

"ఏమిటమ్మా అదుర్దా. డాక్టరు ఫరవాలేదన్నాడుగా. అసలింతకూ ఎలా జరిగింది బావి గట్టుమీద నిలబడి ఏమైనా కోస్తూంటే కాలుజారిందా?"

"కాలుజారి పడలేదు అన్నయ్యా! నేనే కావాలని బావిలో దూకేను. చావక పోవడం నా ఖర్మ" అంది ఏడుస్తూ. తరువాత క్రమేణా తన కడుపులోని బాధనంతా వెళ్ళగక్కింది.

"అన్నయ్యా! ఇంత జరిగిన తరువాత నేనెందుకు బ్రతకాలి. ఆయనంటే నాకెంత అభిమానమో నీకు తెలియంది కాదు" ముఖం దిండులో దాచుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. ఈ విషయం విన్న తరువాత రాజారావు భార్యకు కూడా మనసు మొద్దుబారిపోయింది. ఇంత జరుగుతున్నా వసుంధర తనకెందుకు చెప్పలేదు. ఆడవాళ్ళు సిగ్గువిడచి ఇటువంటి విషయాలు ఎవరికీ చెప్పుకోరేమో అనుకొన్నాడు రాజారావు.

సత్యనారాయణ స్కూల్లో తన తోటి టీచరు విమల వలలోపడి ఇంటికి రావడంలేదా. ఈ రెండు రోజులు ఎక్కడికో పోవాలని సెలవుపెట్టి విమల ఇంట్లో గడుపుతున్నాడా. రాజారావుకు కడుపులో దేవినట్లయింది. ఆయనకు నమ్మబుద్ధి పుట్టటంలేదు.

"ఇవన్నీ నీ కెవరు చెప్పారమ్మా" అడిగాడు లాలనగా.

"ఎవరు చెప్పడమేమిటి అన్నయ్యా ఇది చాలా రోజులుగా జరుగుతుందట."

ప్రక్కింటి పార్వతమ్మ, బాంకులో పనిచేసే సత్యవతి 'మీ ఆయన ఎవరో అమ్మాయిని వెంటేసుకొని రోజూ పార్కుల్లో తిరుగుతుంటాడమ్మా, అని ఎప్పట్నించో చెబుతున్నారు కాని నేను నమ్మలా. అయితే ఈరోజు ఉదయం సత్యవతి మా ఇంటికివచ్చి, పన్నుందని సెలవుపెట్టి విజయవాడకు పోయాడని చెప్పావే మీ ఆయన, ఇప్పుడు హిందీ టీచరు విమల ఇంట్లో ఉంటే చూసానని చెప్పింది. దాంతో మన మురళిని పంపాను. వాడు వీధివాకిట్లోంచి చూస్తే, ఆయన, విమల ఎదురెదురుగా కూర్చొని నవ్వుకొంటున్నారట. అంతే వాడు పరుగెత్తుకు వచ్చి నాకీ విషయం చెప్పాడు" ఏడవడం మొదలుపెట్టింది వసుంధర.

సత్యనారాయణ విశాల హృదయం తనకు తెలుసు. ఏ పరిస్థితుల్లో వసుంధ రను చేసుకున్నాడో కూడా తెలుసు. తన స్వంత ఊరు ఇదే కావడంలో వసుంధర కుంటుంబం చరిత్ర తెలుసు. వసుంధరకు పదేళ్ళ ప్రాయంలో వసుంధర తల్లి ఇంకొకడితో లేచిపోయింది వసుంధర తండ్రి మరల పెళ్ళిచేసుకోలేదు. వసుంధర యుక్తవయసు వచ్చేసరికి చాల అందగత్తెగా తయారయింది. ఆమె అందంచూసి యువకులు పెళ్ళిచూపులకు రావడం, లేచిపోయినదాని కూతురని తెలియగానే వెళ్ళి పోవడం జరుగుతూండేది. ఈ పరిస్థితిలో ఆ ఇంటి ప్రక్కనే గదిఅద్దెకు తీసుకొన్న సత్యనారాయణ మొదటిచూపులోనే ఆమెని ప్రేమించాడు. ఎంతమంది చెప్పినా వినక లోకుల కారుకూతలు విని భరించలేని భార్యకోసం అతను ఇష్టంలేకున్నా వేరే చోటుకు ట్రాన్స్ఫరు పెట్టుకొన్నాడు. అలా పన్నెండేళ్ళ ఊళ్ళుపట్టుకు తిరిగాడు కాని ఈ లోపల వసుంధర తండ్రి మరణించడంతో మళ్ళీ ఇదే ఊరికి ట్రాన్స్ఫర్ చేయించుకొని మామగారి ఇంట్లో ఉండవలసి వచ్చింది. ఒకప్పుడు కారుకూతలు కూసిన లోకం ఈనాడు భర్త, పిల్లలతో వచ్చిన వసుంధరనుచూసి తోకముడిచారు లోకం నైజం అంతే. భయపడి నన్నాళ్ళు వెంట తరుముతారు. ఎదురు తిరిగి నిల బడిననాడు వెంట తరిమేవారే వెనక్కు తగ్గుతారు. అంతే కాకతమ రక్షణకోసం ఇంద్రుడు చంద్రుడు అని ముఖస్తుతి కూడా చేస్తారు. ఇప్పటిపరిస్థితి అదే.

ఇక హిందీ టీచరు విమల సంగతి. ఆమె చాల అందమైనది. నెమ్మదస్తు రాలు. వివాహం కాలేదు. ఎప్పుడూ సమస్యల వలయంలో చిక్కుకున్నట్లుంటుంది సహజంగా కష్టాల్లో ఉండేవాళ్ళని ఓదార్చే అలవాటున్న సత్యనారాయణ ఆమెకుచేరువ య్యాడు. సత్యనారాయణ అంటే ఆమెకు అదొక రకమయిన అభిమానమేర్పడింది తన కడుపులోని దుఃఖాన్ని అతని దగ్గర వెళ్ళగ్రక్కేది. దాంతో వసుంధర కష్టాల్ని ఆదుకోవడం తన విధి అనుకొన్నాడు సత్యనారాయణ. రెండు సంవత్సరాల నుంచి వాళ్ళస్నేహం అలా జరుగుతోంది. వాళ్ళ స్నేహంలో ఏ మాత్రమూ చెడు కనిపించలేదు తనకు.

అందుకే నిష్కల్మషంగా ఉండే సత్యనారాయణ, బేలగా కనిపించే విమల ఇంతగా తెగించారంటేనే బాధగానూ, కోపంగానూ ఉంది రాజారావుకి.

విమల ఇంట్లో కుర్చీలో కూర్చొని కాఫీ త్రాగుతున్న సత్యనారాయణ రాజా రావును ఆహ్వానించి కూర్చోబెట్టాడు. విమల ఆయనకు నమస్కరించి చిరునవ్వుతో కాఫీగ్లాసు అందించింది. వాళ్ళ చర్యలకు కోపంతో ఉడికిపోతున్న రాజారావు,

సత్యనారాయణ చెప్పింది విని అక్కడి పరిస్థితులను ఆకళింపు చేసుకున్న తరువాత, సత్యనారాయణ వ్యక్తిత్వం ముందు తాను గడ్డిపోచననుకొన్నాడు. విమల శిరస్సున చేయుంచి ఆశీర్వదించేంత వరకు ఆయన మనసు ఆగలేదు. సత్యనారాయణను విమలను చెడామడా నాలుగు చీవాట్లేసి బుద్ధిచెప్పాలని వచ్చిన రాజారావు తనుఅలాంటి ఆలోచనలు పెట్టుకొని విమల ఇంటికి వచ్చినందుకు ఇప్పుడు సిగ్గుపడుతున్నాడు. వసుంధర బావిలో దూకిన విషయం బయటపెట్టలేదు రాజారావు.

రాజారావు తిరిగివచ్చేసరికి వసుంధర మంచంమీద కూర్చొని ఎదురుకుర్చీలో కూర్చొని ఉన్న రాజారావు భార్యకు ఏదో చెబుతూ కళ్ళు తుడుచుకొంటోంది. వసుంధర ఈ మధ్య సమయంలో బాగాతేరుకొంది. రాజారావును చూసి ఇద్దరు లేచి నిల్చున్నారు.

"అమ్మా వసుంధరా త్వరగా బయలుదేరమ్మా మనం వెళ్ళాలి."

"ఎక్కడికి" అంది వసుంధర ఏదో చేస్తాడని పంపిస్తే ఏదో చేసుకొనివచ్చాడన్నట్లు తనను ఎక్కడికో బయలుదేరమంటున్నాడు అసలు విషయం చెప్పకుండా అనుకొంది.

"విమల ఇంటికి"

"దాని ఇంటికా" వసుంధర కళ్ళు తీక్షణంగా మారాయి. "అన్నాయ్యా నువ్వేదో దాన్ని నాలుగు మాటలడిగి విషయం తేల్చుకోమంటే నన్నే దాని ఇంటికి రమ్మంటావా. నేనురాను అవసరమయితే నా శవమే వస్తుంది అక్కడికి" గోడ నానుకొని వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది వసుంధర.

అప్పటివరకు ఏమీ అర్థంకాక ప్రేక్షకురాలిగా చూస్తున్న రాజారావు భార్య "ఛీ! ఏమిటమ్మా పాడు మాటలు....." అంటూ మందలించింది.

"అయితే వదినా, నాకింత అన్యాయం చేసిన దానిఇంటికి రమ్మనడం ఏం న్యాయం. నువ్వే చెప్పు."

"వసుంధరా నా మాటవిను ఇందులో అవమానం పొందేది ఏమీలేదు. నువ్వు అక్కడికిరా. నా మీద గౌరవముంటే నా మాట విను."

"నీ మాట ఎప్పుడు వినలేదు అన్నయ్యా. నా చిన్నతనంనుంచీ నన్ను నువ్వెరుగుదువు. మా మంచిచెడ్డల్లో, మా కష్టసుఖాల్లో మాకు అప్తుడివి, తండ్రివి అన్నీ నువ్వే కాని ఇట్లాంటి విషయాల్లో ఏ ఆడది తండ్రిమాట కాదుకదా దేవుడి మాటకూడా వినదు"

"నాకు తెలుసు వసుంధరా ఆడదాని మనసు. చూస్తూచూస్తూ తన భర్తను ఇంకొకరికి అర్పించుకోలేదు. కాని ఈ ఒక్క విషయంలో నా మాట విని నాతోరా అతనిది తప్పయితే నీముందే అతన్ని చీవాట్లేస్తాను"

"అంత బ్రతిమాలాల్సిన అవసరం లేదు అన్నయ్యా. నేను వస్తాను అయితే ఆయన్ను నా ముందు తిట్టకండి. ఎంత తప్పుచేసినా ఆయన నా భర్త. నా ముందు ఆయన్ను మందలించడంవల్ల నాకు గౌరవం ఏముంటుంది."

రాజారావు నవ్వుకొన్నాడు. ఇంత తెలివిగలది, భర్తమీద ఇంత ప్రేమ గలది నిజం తెలిస్తే ఏమవుతుందో అనుకున్నాడు.

"సరే ఇక బయలుదేరు. మీ వదిన ఇంట్లో ఉంటుందిలే" అన్నాడు వసుంధర తల సరిచేసుకొని చీర మార్చుకొని ఏదో నిశ్చయానికి వచ్చినదానిలా బయలుదేరింది

విమల ఇంటిముందు రిక్షాలు దిగేసరికి, విమల వీళ్ళకోసమే ఎదురుచూస్తున్నట్లుగా బయట గుమ్మందగ్గరే నిలబడి ఉంది. సన్నగా, నాజూగ్గా, పొడవుగా ఉంది. తెల్లని శరీరచ్ఛాయ, విశాలమైన కళ్ళు, కోటేరులాంటి ముక్కు. రెండు చేతులకు నిండుగా సాదాగాజులు, వాయిల్ చీర, కాటన్ జాకెట్టు ధరించి ఉంది. వసుంధర చూపులు త్రిప్పుకోలేక పోయింది. ఇంత అందగత్తె కనుకనే అయన్ను తేలిగ్గా వల్లో వేసుకొంది. ఆడవాళ్ళకే ఇలా ఉంటే, మగవాళ్ళకు ఇంకెలా ఉండాలి అనుకొంది.

"లోపలికి రా అక్కా" అంటూ ఎంతో చనువుగా వసుంధరచేయి పట్టుకొంది

"ఛీ....దరిద్రపుముండ, వరుసకలుపుతోంది. ఏడిచింది వీధికిపెద్ద అన్నారు. దీనికి సిగ్గేమిటి? అనుకొన్నవాళ్ళు సిగ్గుపడాలిగాని" మనసులో తిట్టుకొంటూనే ఆమను అనుసరించింది. ప్రక్కన రాజారావు ఉండటంతో ఏం మాట్లాడాలన్నా ఆమెకు భయంగా ఉంది. విమలచేతి స్పర్శ కంపరమెత్తుతున్నా మౌనంగా రాజారావు వెనుకనే హాల్లోకి నడిచింది వసుంధర.

రాజారావు హాల్లో కుడిప్రైపు గది కర్టెన్ తొలగించి "అదుగోనమ్మా మీఆయన వెళ్ళి మాట్లాడు" అన్నాడు. ఆ దృశ్యాన్ని చూసి కెవ్వున అరచింది వసుంధర. సత్యనారాయణ మంచంమీద కూర్చొని ఉన్న కుష్టువ్యాధి గ్రస్తురాలికి గ్లాసుతోమందు త్రాగిస్తున్నాడు. కుష్టువ్యాధి గ్రస్తురాలు శరీరమంతా కురుపులతో అసహ్యంగాఉంది.

సత్యనారాయణ మందు తాగించడం పూర్తిచేసి, ఆమెకు సమీపంలో ఉన్న కుర్చీలో కూర్చొన్నాడు.

''ఏమండీ! దూరంగా వచ్చేయండి. మనం పిల్లలుగలవాళ్ళమండి. అది మనకు అంటుకొంటుందండి" బిగ్గరగా అంది వసుంధర అన్నీ మరచిపోయి.

ఆమె వెనుకవైపు దిండ్లొకసారి సరిచేసి కూర్చోబెట్టి, "అదే మీ అమ్మయితే ఆ మాట అనగలవా" అన్నాడు సత్యనారాయణ భార్యవైపు నవ్వుతూ చూస్తూ.

"మా అమ్మా! ఆమెకు ఇలాంటి ఖర్మ ఎందుకు పడుతుంది" కంగారుగా అంది వసుంధర

"అవును ఈమె మీ అమ్మ! విమల నీ చెల్లెలు."

"ఏమిటండీ మీరు మాట్లాడేది. ఈమె నా అమ్మ ఎలా అవుతుంది. నా కాపురంలో నిప్పులు చల్లిన ఇది నాకు చెల్లెలా" కోపం పెల్లుబకగా అరచింది.

''అవును. ముమ్మాటికి"

వసుంధర కుష్టువ్యాధిగ్రస్తురాలు వైపు, విమలవైపు మార్చిమార్చి చూసింది. కుష్టువ్యాధిగ్రస్తురాలు తల తిప్పుకొంది. విమల కళ్ళలో నీళ్ళు గిర్రున తిరుగుతున్నాయి. ముక్కుపుటాలు అదురుతున్నాయి. ఏడుపును ఎంతో నిగ్రహంతో నొక్కిపట్టినట్లు ఆమె మెడదగ్గర నరాలు తెలియజేస్తున్నాయి. మాటిమాటికీ వసుంధరవైపు చూస్తూ పిలిస్తేవెళ్ళి వాలిపోవాలన్నంత ఆదుర్దాగా ఉంది. మౌనంగా చూస్తున్నాడు రాజారావు

సత్యనారాయణ చెప్పుకుపోతున్నాడు. "విమల మా స్కూల్లో హిందీ టీచరుగా చేరింది. ఆమె అందమైన ముఖంలో ఎప్పుడూ చీకటినీడలు తారట్లాడుతూ ఉండేవి. ఇంత లేతవయసులో ఈమెకు ఎన్ని కష్టాలు అనుకొన్నాను. ఆమెను ఓదార్చదలచాను. ఆమెకు దగ్గరయ్యాను. పరిచయం పెంపొందింది. పర్యవసానంగా ఆమె తన కుటుంబ సమస్యలు నాతో చర్చించింది. నేను ఆశ్చర్యపోయాను కారణం ఆ సమస్యలు నాకు ముడిపడి ఉండటమే. వసుంధర తల్లి, వసుంధర పదేళ్ళప్రాయంలో ఒక నీచుడి మోసానికి గురై కాపురాన్ని కాలదన్ని వెళ్ళిపోయింది తరువాత ఆ నీచుడి వలన ఆమెకు విమల పుట్టింది. విమల పుట్టిన కొంత కాలానికి ఆ దుర్మార్గుడు వసుంధర తల్లిని వదలి ఎటో వెళ్ళిపోయాడు. ఆ పరిస్థితుల్లో బిడ్డను ఎన్నో కష్టాలుపడి చదివించింది. కాని దేవుడు ఆమెమీద కనికరం

లేకుండా కుష్ఠువ్యాధిని ప్రాప్తింపజేసాడు. ఇదీ విమల వెనుక చరిత్ర. ఎలాగో ఉద్యోగం దొరికిందన్న ఆనందమేగాని, అప్తులు లేక తన కష్టాల్ని కన్నీరుగా చేసుకొని పిలపిస్తూ ఉంది. ఈ విషయం వెంటనే వసుంధరకు తెలియజేయాలనుకొన్నాను. కాని ఆమె తల్లి ఒప్పుకోలేదు. తన పెద్దకూతురు యెడల ఎంతో ద్రోహం చేసిందని, ఇప్పుడు తనను చూస్తే ఆమె అసహ్యించుకొంటుందని భయపడింది. తను చనిపోయేముందు కడసారిగా చూస్తే చాలు అంది. విమలకూడా అక్కతో చెప్పవద్దు అంది. కారణం మీరు పిల్లాపాప గలవారు. అమ్మనిచూసి అక్కయ్య ఇంటికి తీసుకొనిపోవచ్చు. పిల్లలు భయపడతారు, అదీగాక వాళ్ళ ఆరోగ్య దృష్ట్యాకూడా ఇది మంచిది కాదు అంది అందువలన నేను నా భార్యకు నిజం చెప్పలేక, ఇటు విమలను ఒంటరిగా వదలలేక రోజూ సాయంత్రం వచ్చి మా అత్తగారిని చూసి కబుర్లు చెప్పిపోతూ కాలంగడుపుతున్నాను. అంతేకాక రాజారావుగారికి కూడా ఈ విషయం తెలియనివ్వలేదు. ఇప్పుడు చెప్పండి, నేను చేసింది తప్పంటారా?'' ప్రశ్నించాడు సత్యనారాయణ.

వసుంధర గుండెల్లోంచి ఉవ్వెత్తున తన్నుకువచ్చిన దుఃఖం కట్టలు తెంచుకొని ప్రవహించింది. ఒక్కఉదుటున వెళ్ళి "అమ్మా" అంటూ తల్లిని కౌగలించుకొంది. అప్పుడు ఆమెకు కుష్ఠువ్యాధిగాని దాని తీవ్ర పరిణామం గాని అర్థంకాలేదు. ఎంతో బలవంతంమీద వసుంధరను ప్రక్కనున్న కుర్చీలో కూర్చోపెట్టగలిగాడు సత్యనారాయణ. విమల ''అక్కా" అంటూ వచ్చి నేలమీద కూర్చొని అక్కవళ్ళో తలదాచుకొని భోరున ఏడ్చింది. ఒంటరిగా ఎన్నో ఏళ్ళు ఆమె పడ్డ కష్టాలకు ఫలితంగా ఇప్పుడు తనవాళ్ళంటూ కొంతమంది అప్తులు బంధువులు దొరికారు. అందుకే ఆమెకు అంత దుఃఖం. వసుంధర తన ఒడిలో ఉన్న చెల్లెలు తలను ప్రేమగా నిమురుతోంది. ఆమెకు ఈ లోకంలో ప్రియమైన వస్తువేదో దొరికినట్లుంది.

''తల్లీ, నన్ను క్షమిస్తావు కదూ! నేను నీకు ఒకప్పుడు చేసిన ద్రోహానికి ఈనాడు ఫలితం అనుభవిస్తున్నాను" పశ్చాత్తాప హృదయంతో అంది వసుంధర తల్లి రాజమ్మ.

"అమ్మా! అలా అనకమ్మా. ఎంతో కాలానికి కలుసుకొన్నాం. నా కెంతో ఆనందంగా ఉంది. ఇక ఈ జబ్బు అంటావా అది మన అందరి దురదృష్టం. అంత మాత్రంచేత నిన్ను వదులు కొంటామా" అంటూ అంతవరకు తననే గమనిస్తున్న భర్తను చూసేసరికి ఆమె హృదయం ద్రవించిపోయింది.

తనలో మొలకెత్తిన అనుమానం, తద్వారా బావిలో దూకడంవంటి నీచకార్యం చేయడం గుర్తుకొచ్చి చెల్లెల్ని విడిపించుకొని లేచి భర్తకాళ్ళదగ్గర వంగి పాదాలను కళ్ళకద్దుకొంది.

"ఛ.... ఛ.... లే వసుంధరా ఏమిటిది" అంటూ ఆమెను అప్యాయంగా లేవనెత్తాడు సత్యనారాయణ.

"నన్ను క్షమించండి. మీమీద లేనిపోని అనుమానాలు పెట్టుకొని మిమ్మల్ని అవమానించాను. దేవుడులాంటి మీరే నన్ను వివాహం చేసుకొని ఉండకపోతే ఈ స్థితిలో ఉండేదానినా'' అంది కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా.

తనను పెళ్ళిచేసుకొనడానికి ఎవరూ ముందుకు రాకపోవడం, సత్యనారాయణ చేసుకోవడం అన్నీ చెప్పడం మొదలు పెట్టింది తల్లికి.

"ఇంకేం చెప్పకు తల్లీ. అబ్బాయి ద్వారా మన కుటుంబ విషయాలన్నీ తెలుసుకొన్నాను'' అంది ఆమె కూతురిపైపు ప్రేమగా చూస్తూ.

"చెల్లెమ్మా పిల్లలు స్కూలునుంచి వచ్చేటయిమయింది. నీవు కనిపించక పోతే కంగారుపడుతుంటారు'' అన్నాడు రాజారావు రంగంలోకి దిగి.

''నిజమే అన్నయ్యా. అమ్మా నీ ఇద్దరు మనవళ్ళను, మనవరాల్ని తీసుకొని వస్తాను చూద్దువుగాని. నువ్వు రా విమలా."

''ఇప్పుడొద్దులే అక్కా. అమ్మదగ్గర వుంటాను. బావద్వారా నేను అశోక్‌ను, మురళిని, జయను ఎప్పుడో చూసాను. నిన్నుకూడ. మీకు కాని నేనెవరైంది తెలియదనుకో" నవ్వుతూ అందివిమల.

సత్యనారాయణను అక్కడే ఉండమని రాజారావు, వసుంధర ఇంటికి బయలుదేరారు.

"ఏయ్ రిక్షా అబ్బీ ఇలారా" పిలుస్తున్నాడు రాజారావు

''వద్దు అన్నయ్యా, నాకిప్పుడు ఒంట్లో వెయ్యి ఏనుగుల బలం వచ్చింది. నడిచే వెళ్దాం" అంది వసుంధర.

ఇద్దరూ నడవడం మొదలు పెట్టారు. దారిలో కాలువమీద కట్టిన వంతెనను సమీపించారు. వంతెనకు సమీపంలో కాలువ గట్టుమీద కాకులు గుంపుగా చేరి అరుస్తున్నాయి.

"ఎందుకు కాకులు అలా అరుస్తున్నాయో చెప్పగలవా వసుంధరా?"

"అక్కడేదో వింత విషయం జరిగుంటుంది అన్నయ్యా!"

"సరే చూస్తాం రా" అంటూ వాటిని సమీపించి తరిమాడు. అవి ఎగిరి పోయాయి.

"ఇప్పుడేం కనిపించిందమ్మా నీకు."

"ఏమీ కనిపించలేదు"

"అంతేనమ్మా. లోకమూ అంతే. అందుకే లోకులు పలుగాకులు అన్నారు. లేని విషయాన్ని సృష్టించు దాన్ని పెద్దది చేస్తారు. చివరకు నిజం తరచిచూస్తే అక్కడ ఏమీ ఉండదు. అదే నీ విషయంలోనూ జరిగింది. సత్యవతి, పార్వతమ్మ లాంటివాళ్ళు చేసిన ప్రచారం నీ మనసును విషతుల్యం చేసింది. అది ఈ సంఘంలో మనుషుల నైజం తల్లీ."

"నిజం అన్నయ్యా."

"అందుకే ఇప్పుడు మీ అమ్మను తీసుకొచ్చి నీ ఇంట్లో పెట్టుకొంటే ఇదే లోకం నిన్ను దుమ్మెత్తి పోస్తుంది" అన్నాడు రాజారావు ఉడికిస్తూ.

"హు.... నన్ను తొమ్మిది నెలలు మోసి, అష్టకష్టాలు పడి నన్ను కన్నది ఈ లోకం కాదు. మా అమ్మ. మా అమ్మకోసం ఈ లోకాన్ని లెక్కచేయాల్సిన అవసరం లేదు. రేపే నా చెల్లెల్ని, మా అమ్మను తీసుకొచ్చి మా దగ్గరే పెట్టుకొంటాం" అంది రోషంగా.

"అదీ మనిషికి ఆ మాత్రం ధైర్యం ఉండాలమ్మా. లేకపోతే ఈ లోకంలో బ్రతకలేం."

రాజారావు మనసిప్పుడు నిర్మలంగా ఉంది. కాకులరిస్తే అరిష్టం అని అన్నాడొక విద్యార్థి కాని ఇప్పుడు అరిష్టం కాదుగదా, ఒక సమస్యకు పరిష్కారం దొరికింది అనుకొన్నాడు. కాలువ ఇవతలి గట్టున లేచిపోయిన కాకులు మరలా అవతలి గట్టున గుంపుగా చేరి అరుస్తున్నాయి.